

Opgave 1 Nederland fietsland

Bij deze opgave horen de teksten 1 tot en met 4 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Deze opgave gaat over Nederland als fietsland.

Gebruik tekst 1.

- 2p 1 Leg uit dat uit tekst 1 blijkt dat in het gebruik van de fiets door Nederlanders een verhoudingsvraagstuk te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het hoofdconcept verhouding;
 - het woord ‘statusverschillen’.

In een essay in het tijdschrift *De Groene Amsterdammer* schreef socioloog Giseline Kuipers van de Universiteit van Amsterdam het volgende over de fiets in Nederland: “Er is een netwerk van gewoontes en gebruiken waarin iedereen meedoet, dat vanzelfsprekend wordt gevonden. Je neemt gewoon de fiets. Iedereen fietst. Je zou niet weten hoe het anders moet. In steden is de eenheid van afstand de fietsminuut, zelfs in de brochures van de makelaar. (...) fietsen is een tweede natuur geworden.”

- 2p 2 Leg uit of je op grond van bovenstaand citaat van Kuipers kunt beweren dat Nederlanders het fietsen hebben geïnternaliseerd. Gebruik in je uitleg:
- een omschrijving van het begrip internalisatie;
 - het citaat uit de inleiding bij deze vraag.

Volgens planoloog Karel Martens van de Radboud Universiteit in Nijmegen heeft het type samenleving dat Nederland was vóór de jaren zestig van de vorige eeuw invloed gehad op het feit dat er in Nederland door zoveel mensen gefietst wordt. In deze jaren moesten protestantse kinderen naar protestantse scholen en katholieke kinderen naar katholieke scholen. Kinderen gaan in Nederland vrijwel nooit met gezamenlijk vervoer als een schoolbus naar school. Scholen van het gewenste type lagen vaak zo ver van huis, dat de kinderen moesten fietsen en dat fietsen blijven ze vaak doen als ze ouder zijn.

- 1p 3 Hoe heet het type samenleving dat volgens Martens invloed heeft gehad op het feit dat er in Nederland door zoveel mensen gefietst wordt?

Gebruik tekst 1.

Politieke keuzes speelden een rol in de uiteindelijke populariteit van de fiets.

Uit tekst 1 blijkt dat de verkeersonveiligheid in de wijken op de politieke agenda is gekomen. Of een probleem op de politieke agenda komt, is afhankelijk van een aantal voorwaarden, zoals dat de situatie als veranderbaar wordt beschouwd en dat er voldoende ruimte is op de politieke agenda. Uit tekst 1 blijkt dat het probleem van de verkeersonveiligheid in de wijken ook voldeed aan andere voorwaarden om op de politieke agenda te komen.

- 2p 4 Noem een van deze **andere** voorwaarden om op de politieke agenda te komen en geef uit tekst 1 een voorbeeld van deze voorwaarde.

Gebruik tekst 2.

Volgens Hans Buiten, verenigingshistoricus van de ANWB, raakten verkeerskundigen in de jaren zeventig van de vorige eeuw geïnspireerd door 'traffic engineering'. Met de opkomst van de auto wilden de verkeerskundigen de verkeersveiligheid verbeteren.

- 2p 5 Leg uit dat uit tekst 2 blijkt dat traffic engineering een voorbeeld is van een gerationaliseerde aanpak. Gebruik in je uitleg de omschrijving van het kernconcept rationalisering.

Gebruik tekst 3.

De laatste jaren is het fietsgebruik in Nederland flink toegenomen. Dat kan voor drukte op de fietspaden zorgen. In sommige grotere steden wordt al gesproken van files op het fietspad. CROW-fietsberaad, een kenniscentrum voor fietsbeleid, heeft een onderzoek gedaan naar de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen ten aanzien van de drukte op fietspaden. Van belang was hoe de fietser zelf de drukte ervaart. Tekst 3 komt uit het rapport over het onderzoek en gaat in op gedragingen van bepaalde soorten fietsers die door andere soorten fietsers storend worden bevonden.

- 2p 6 Beredeneer aan de hand van tekst 3 dat er tussen mensen die behoren tot verschillende soorten fietsers sprake kan zijn van een conflict. Gebruik in je redenering:
- de omschrijving van het kernconcept conflict;
 - twee soorten fietsers uit tekst 3;
 - de doelen die deze twee soorten fietsers uit tekst 3 hebben.

Let op: deze doelen staan niet in de tekst maar moet je zelf bedenken. De doelen moeten passen bij de soort fietser.

Gebruik tekst 4.

Shared Space is een manier waarop men onveilige situaties in het verkeer probeert te voorkomen. Door scheidingen tussen weggebruikers, verkeerslichten en verkeersborden weg te nemen, moet Shared Space de eigen verantwoordelijkheid en sociaal gedrag bij mensen in het verkeer stimuleren.

- 2p 7 Leg uit welk kernconcept bij het hoofdconcept verhouding te herkennen is in het idee van Shared Space in tekst 4. Gebruik in je uitleg:
- de naam en de omschrijving van een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding;
 - informatie uit tekst 4 waaruit het gekozen kernconcept blijkt.

Zie tekst 4.

- 2p 8
- Beredeneer wat het verband is tussen het op grote schaal toepassen van Shared Space in de openbare ruimte en de mate van binding in de samenleving. Gebruik in je redenering de omschrijving van het hoofdconcept binding.
 - Beredeneer vervolgens dat het op grote schaal toepassen van Shared Space de sociale cohesie kan bevorderen. Gebruik in je redenering de omschrijving van het kernconcept sociale cohesie.

Opgave 2 Aanpak Top600

Bij deze opgave horen de teksten 5 en 6 en de figuren 1 en 2 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In mei 2011 nam het Amsterdamse gemeentebestuur in samenwerking met zorg- en jeugdinstanties, de politie en het Openbaar Ministerie het initiatief tot de Aanpak Top600. De Top600 is een ranglijst van jonge veelplegers die met voorrang worden aangepakt. Deze jongeren hebben meerdere misdrijven gepleegd zoals straatroof, overvallen en woninginbraken.

Gebruik tekst 5.

In de pijlers van de Aanpak Top600 zoals die beschreven worden in tekst 5 zijn de drie overheidsstrategieën om criminaliteit te bestrijden te herkennen.

- 3p 9
- Noem de drie overheidsstrategieën om criminaliteit te bestrijden.
 - Geef bij elke overheidsstrategie een voorbeeld uit tekst 5.